

När hela världen höll andan

Berättelse

Måndagen den 5 augusti 2024 var luften varm över Stade de France utanför Paris. Det var de olympiska spelen, och nästan 70 000 åskådare fyllde den enorma arenan. Många av dem hade kommit just för att se en enda man: Armand "Mondo" Duplantis, den svenske stavhopparen som föddes i USA men tävlar för sin mors hemland.

Tävlingen var redan avgjord. Mondo hade hoppat 6,00 meter, och ingen av de andra hade kommit upp till den höjden. Sam Kendricks från USA tog silver med 5,95 meter, och greken Emmanouil Karalis tog brons. Mondo hade alltså försvarat sitt OS-guld från Tokyo. Han hade kunnat sluta nöjd, le mot kamerorna och gå därifrån som vinnare.

Men i stället bad han domarna att höja ribban till 6,25 meter. Det var en centimeter högre än hans eget världsrekord, och det betydde att han skulle försöka hoppa högre än någon människa någonsin gjort. Eftersom guldet redan var hans, kunde han satsa allt utan att vara rädd att förlora.

De första två försöken misslyckades. Ribban föll båda gångerna, och man kunde känna spänningen växa på läktarna. Nu återstod bara ett enda hopp. Om han missade skulle kvällen ändå sluta i triumf, men rekordet skulle få vänta.

Innan det sista försöket blev det nästan tyst. Mondo stod längst bort på banan med staven i händerna och blicken fäst på ribban högt där uppe. Sedan började publiken klappa i takt, långsamt och allt snabbare, för att ge honom kraft. Han nickade, koncentrerade sig och satte i gång.

Han sprang i full fart, planterade staven i lådan och lät den böja sig under hans tyngd innan den slungade upp honom mot himlen. I luften vände han kroppen, sköt sig över ribban och föll ner på den mjuka mattan. I en sekund vågade ingen andas – men ribban låg kvar.

Då exploderade arenan. Mondo kastade sig upp, knöt nävarna och skrek rakt ut. Han sprang ett ärevarv med den svenska flaggan medan publiken jublade. Det var hans nionde världsrekord och kanske spelens mest minnesvärda ögonblick: en idrottare som inte bara ville vinna, utan som ville flytta gränsen för vad en människa kan göra.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
åskådare	en person som tittar på något
att avgöra	att slutligt bestämma vem som vinner
att försvara en titel	att vinna igen och behålla sin förstaplats
att satsa allt	att riskera allt för att nå ett mål
spänning	en stark känsla av oro och förväntan

ORD	FÖRKLARING
att återstå	att finnas kvar
triumf	en stor seger
att plantera staven	att sätta ner staven bestämt i marken
en låda	den fördjupning i marken där staven sätts
att slunga	att kasta något med stor kraft
ett ärevarv	ett varv runt arenan för att fira
minnesvärd	sådan att man minns den länge

Läsförståelsefrågor

1. Varför hade så många åskådare kommit till arenan?
 1. för att se en konsert
 2. för att se Mondo Duplantis hoppa
 3. för att se fotboll
2. Hur var tävlingen redan innan det sista hoppet?
 1. helt öppen, vem som helst kunde vinna
 2. avgjord – Mondo hade redan vunnit guld
 3. inställd på grund av regn
3. Varför kunde Mondo “satsa allt utan att vara rädd att förlora”?
 1. Han hade redan vunnit guld.
 2. Han brydde sig inte om resultatet.
 3. Hans motståndare hade gett upp.
4. Vad gjorde publiken precis innan det sista hoppet?
 1. De lämnade arenan.
 2. De klappade i takt för att ge honom kraft.
 3. De ropade åt honom att sluta.
5. Vilken höjd försökte Mondo klara på sitt sista hopp?
 1. 6,00 meter
 2. 5,95 meter
 3. 6,25 meter
6. Stämmer påståendena med texten? Svara *ja*, *nej* eller *det står inte i texten*.
 1. Mondo klarade rekordhöjden redan på sitt första försök.
 2. Sam Kendricks tog silver med 5,95 meter.
 3. Mondo grät av glädje när han kom i mål.
7. Förklara med egna ord hur ett stavhopp går till, enligt texten.
8. Varför valde Mondo att höja ribban i stället för att nöja sig med guld? Vad säger det om honom? (inferens)
9. Texten avslutas med att Mondo ville “flytta gränsen för vad en människa kan göra”. Vad menas med det? (inferens)

Facit

1. för att se Mondo Duplantis hoppa
1. avgjord – Mondo hade redan vunnit guld
1. Han hade redan vunnit guld.
1. De klappade i takt för att ge honom kraft.
1. 6,25 meter
1. nej (han klarade det på sitt tredje och sista hopp) b) ja c) det står inte i texten
- Exempel på svar: Hopparen springer i full fart med en stav, sätter ner den i en låda i marken, och staven böjer sig och slungar upp kroppen över ribban innan hopparen landar på en matta.
- Exempel på svar: Han ville inte bara vinna utan också slå världsrekord och göra något ingen gjort förut. Det visar att han är ambitiös och vill testa sina gränser, inte bara samla medaljer.
- Exempel på svar: Det betyder att han ville göra något som ingen människa tidigare klarat och därmed visa att människan kan nå ännu längre än man trott.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten ger en närbild av ett dokumenterat ögonblick och kompletterar biografin. Den är skriven i preteritum. Öva gärna preteritum (sprang, satte, vände) samt bisatser med eftersom, innan och medan. Tema: mod, ambition och att vilja mer än att bara vinna.

Diskussionsfrågor

- Mondo nöjde sig inte med guld
- Publiken hjälpte Mondo genom att klappa i takt. Hur viktigt tror du stöd från andra är när man ska klara något svårt?
- Mondo misslyckades två gånger innan han lyckades. Vad krävs för att orka försöka igen efter ett misslyckande?
- **Skriv (4 meningar):** Skriv om ett mål du verkligen vill nå och hur du tänker när du misslyckas på vägen dit.

Källor och faktagranskning

- Wikipedia: Armand Duplantis – https://en.wikipedia.org/wiki/Armand_Duplantis
- World Athletics, atletprofil – <https://worldathletics.org/athletes/sweden/armand-duplantis-14679502>
- Olympics.com: Mondo Duplantis – <https://www.olympics.com/en/athletes/armand-duplantis>
- European Athletics: World record 6.31 m i Uppsala – <https://www.european-athletics.com/home/news/world-record-duplantis-clears-6-31m-in-upsala>

- European Athletics: Duplantis 6.25 m, OS-guld Paris 2024 – <https://www.european-athletics.com/news/duplantis-takes-paris-2024-gold-with-world-record-6-25m->

Fakta granskad i juni 2026. Nyckelfakta: Armand 'Mondo' Duplantis föddes 10 november 1999 i Lafayette, Louisiana, USA. Far amerikansk (Greg Duplantis, tidigare stavhoppare), mor svensk (Helena Hedlund). Han tävlar för Sverige sedan ungdomsåren. OS-guld i Tokyo 2020 (6,02 m) och Paris 2024 (6,25 m, världsrekord). Världsmästare utomhus 2022, 2023 och 2025. Han har slagit världsrekordet 15 gånger; det senaste, 6,31 m, sattes 12 mars 2026 i Uppsala. Smeknamnet 'Mondo' betyder 'världen' på italienska. Smärre osäkerhet: exakta detaljer kring framtida tävlingar efter juni 2026 kan ha ändrats.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.